

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Aneks 1. do Komunikatu dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 1 września 2022 r. w sprawie listy jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej w roku 2024
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język ukraiński, część ustna
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – maj 2024 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2024 r. Termin poprawkowy – sierpień 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	21 marca 2023 r.

Na podstawie § 59b oraz § 59c ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego¹ w **Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 1 września 2022 r. w sprawie listy jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej w roku 2024** wprowadza się następujące zmiany: liczbę jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej obowiązującą w roku 2024 ogranicza się do 50.²

Zadania jawne obowiązujące w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego w 2024 r.

Zadania opublikowane w *Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 1 września 2022 r. w sprawie listy jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej w roku 2024*, ale **nieobowiązujące na egzaminie w 2024 r.** podane są w drugiej części niniejszego aneksu.

1. Які риси повинен мати ідеальний правитель? Поміркуй над проблемою на основі **Повчання дітям** князя Володимира Мономаха та вибраного літературного твору.
2. Які поради князя Володимира Мономаха актуальні сьогодні? Поміркуй над питанням, беручи до уваги **Повчання дітям** Володимира Мономаха та звернись до вибраного літературного твору.
3. Праця – це природна потреба людини. Розглянь тему на основі байки **Бджола та Шершень** Григорія Сковороди та іншого літературного твору.
4. Сміх як засіб викриття і засудження негативних соціальних явищ. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги відомі тобі уривки із поеми **Енеїда** Івана Котляревського та вибраний літературний твір.
5. Як митці розкривають моральні вади суспільства? Поміркуй над проблемою на основі відомих тобі уривків із поеми **Енеїда** Івана Котляревського та іншого літературного твору.
6. Народна обрядовість у літературних творах. Проаналізуй тему на основі комедії **Сватання на Гончарівці** Григорія Квітки-Основ'яненка та вибраного літературного твору.
7. Значення багатства і любові в житті людини. Поміркуй над темою, беручи до уваги комедію **Сватання на Гончарівці** Григорія Квітки-Основ'яненка та інший літературний твір.
8. Мотив зради людини та її наслідки. Розглянь проблему на основі поеми **Катерина** Тараса Шевченка та вибраного літературного твору.
9. Мотив забороненої любові. Поміркуй над проблемою на основі поеми **Катерина** Тараса Шевченка та вибраного літературного твору.

¹ Dz.U. poz. 1644, z późn. zm., w szczególności w szczególności rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. poz. 366).

² Szczegółowy opis części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego od roku szkolnego 2022/2023 (dla absolwentów 4-letniego liceum ogólnokształcącego oraz 5-letniego technikum) jest dostępny w [Informatorze o egzaminie maturalnym z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej](#). Niniejsza lista zadań jawnych określa **wyłącznie** zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w pierwszym zadaniu w zestawie egzaminacyjnym, który zdający będzie losował podczas części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego w 2023 r. Niniejsza lista **nie wyczerpuje jednak** tematyki omawianej w zakresie każdej z lektur obowiązkowych. Lista ta **nie stanowi również** wytycznych dla nauczycieli określających wyłączną tematykę, która powinna być poruszana podczas zajęć. Znajomość problematyki lektur obowiązkowych sprawdzana będzie również w części pisemnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego, także w zakresie, którego nie obejmuje niniejszy *Komunikat*.

10. Критичне зображення різних суспільних шарів. Проаналізуй тему на основі поеми **Сон (У всякого своя доля...)** Тараса Шевченка та вибраного літературного твору.
11. Яке значення має використання прийому сну у літературних творах? Поміркуй над темою, беручи до уваги поему **Сон (У всякого своя доля)** Тараса Шевченка та інший літературний твір.
12. Як митці зображують молодість і старість? Розкрий тему, беручи до уваги роман **Кайдашева сім'я** Івана Нечуя-Левицького і вибраний літературний твір.
13. Зображення українського міщанства в літературних творах. Розглянь тему на основі комедії **За двома зайцями** Михайла Старицького та вибраного літературного твору.
14. Служіння народові за всяку ціну. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги поему **Мойсей** Івана Франка та вибраний літературний твір.
15. Поясни, як письменники описують дитинство. Звернись до оповідання **Малий Мирон** Івана Франка і вибраного літературного твору.
16. Поміркуй над ознаками харизматичного лідера, беручи до уваги поему **Мойсей** Івана Франка та вибраний літературний твір.
17. Проблема морального вибору. Розглянь тему на основі повісті **Захар Беркут** Івана Франка та іншого літературного твору.
18. Світ людей і світ фантастичних істот. Розглянь тему на основі драми-феєрії **Лісова пісня** Лесі Українки та вибраного літературного твору.
19. Значення природи в житті людини. Розглянь тему, беручи до уваги драму-феєрію **Лісова пісня** Лесі Українки та інший літературний твір.
20. Роздвоєння душі – причина людських трагедій. Розглянь тему на основі відомих тобі уривків із повісті **В неділю рано зілля копала** Ольги Кобилянської та вибраного літературного твору.
21. Значення мистецтва в житті людини. Розглянь тему, беручи до уваги новелу **Valse melancolique** Ольги Кобилянської та інший літературний твір.
22. Як людина переживає втрату батьківщини? Дай відповідь на запитання, звертаючись до твору Василя Стефаника **Камінний хрест** і вибраного літературного твору.
23. Як митці зображують любов до землі у своїх творах? Дай відповідь на запитання, беручи до уваги новелу **Камінний хрест** Василя Стефаника та вибраний літературний твір.
24. Гармонія людини і природи. Поміркуй над темою, беручи до уваги новелу **Intermezzo** Михайла Коцюбинського та вибраний літературний твір.
25. Як митці представляють у творах проблему життя і смерті? Дай відповідь на запитання, звертаючись до твору Михайла Коцюбинського **Тіні забутих предків** і вибраного літературного твору.
26. Народні вірування як невіддільна частина людського буття. Розглянь тему на основі повісті Михайла Коцюбинського **Тіні забутих предків** та іншого літературного твору.
27. Язичництво і християнство в літературних творах. Поміркуй над проблемою на основі повісті **Тіні забутих предків** Михайла Коцюбинського та вибраного літературного твору.
28. Єдність людини і природи. Проаналізуй тему, беручи до уваги повість **Тіні забутих предків** Михайла Коцюбинського та вибраний літературний твір.
29. Розкриття негативних рис народу за допомогою гумору. Поміркуй над темою на основі гуморески **Чухраїнци** Остапа Вишні та вибраного літературного твору.

30. Темна і світла сторони душі. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги новелу Миколи Хвильового **Я (Романтика)** та вибраний літературний твір.
31. Зображення добра і зла в літературних творах. Поміркуй над проблемою, звертаючись до твору Миколи Хвильового **Я (Романтика)** і вибраного літературного твору.
32. Досягання своєї мети за всяку ціну. Проаналізуй проблему на основі відомих тобі уривків з роману **Місто** Валер'яна Підмогильного та вибраного літературного твору.
33. Проблема міста і села. Розглянь тему, беручи до уваги відомі тобі уривки з повісті **Місто** Валер'яна Підмогильного та вибраний літературний твір.
34. Вплив міста на людину. Проаналізуй тему на основі відомих тобі уривків роману **Місто** Валер'яна Підмогильного та вибраного літературного твору.
35. Жорстокі картини Голодомору в літературних творах. Розглянь проблему, беручи до уваги роман **Марія** Уласа Самчука та вибраний літературний твір.
36. Життєвий вибір та його наслідки. Поміркуй над темою, беручи до уваги роман **Марія** Уласа Самчука та вибраний літературний твір.
37. Протистояння добра і зла. Поміркуй над темою на основі роману **Марія** Уласа Самчука та вибраного літературного твору.
38. Як митці зображують любов у своїх творах? Дай відповідь на запитання, беручи до уваги роман **Марія** Уласа Самчука та вибраний літературний твір.
39. Трагічна доля родини у час Голодомору. Розглянь проблему на основі роману **Марія** Уласа Самчука та вибраного літературного твору.
40. Механізм маніпуляції громадською думкою. Розглянь тему, беручи до уваги відомі тобі частини **Таборового зошита** Василя Стуса та інший літературний твір.
41. Боротьба за основні людські права в умовах тоталітарної системи. Розглянь тему, беручи до уваги відомі тобі записки із **Таборового зошита** Василя Стуса та вибраний літературний твір.
42. Роздвоєння душі та його наслідки. Розглянь проблему, звертаючись до відомих тобі уривків із твору **Маруся Чурай** Ліни Костенко та іншого літературного твору.
43. Роль пісні в житті українського народу. Поміркуй над темою, беручи до уваги роман у віршах **Маруся Чурай** Ліни Костенко та вибраний літературний твір.
44. Зразок жіночої краси та духовного багатства. Поміркуй над темою на основі роману у віршах **Маруся Чурай** Ліни Костенко та вибраного літературного твору.
45. Любов без компромісів. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги роман у віршах **Маруся Чурай** Ліни Костенко та вибраний літературний твір.
46. Пошуки життєвого шляху. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги відомі тобі уривки з роману-балади **Дім на горі** Валерія Шевчука та вибраний літературний твір.
47. Поміркуй над проблемою відносин між поколіннями, звертаючись до відомих тобі уривків із твору Наталки Сняданко **Колекція пристрастей, або Пригоди молодій українки** і вибраного літературного твору.
48. Подорож як мотив художнього твору. Поміркуй над проблемою, звертаючись до відомих тобі уривків із твору Наталки Сняданко **Колекція пристрастей, або Пригоди молодій українки** і вибраного літературного твору.
49. Різні обличчя самотності. Розглянь проблему на основі відомих тобі уривків з п'єси **На початку і наприкінці часів** Павла Ар'є та вибраного літературного твору.

50. Сімейні стосунки та їхній вплив на щоденне життя. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги відомі тобі уривки з п'єси **На початку і наприкінці часів** Павла Ар'є та вибраний літературний твір.

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA
DYREKTOR

dr Marcin Smolik

Zadania jawne wymienione w Komunikacie z 2022 r., ale nieobowiązuje w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego w 2024 r.

1. Повчальна сила байки. Розкрий тему на основі байки **Бджола та Шершень** Григорія Сковороди і вибраного літературного твору.
2. Літературні твори як енциклопедія українського фольклору. Розглянь тему, беручи до уваги відомі тобі уривки з поеми **Енеїда** Івана Котляревського та вибраний літературний твір.
3. Як митці зображують комічних персонажів? Дай відповідь на запитання, звертаючись до комедії **Сватання на Гончарівці** Григорія Квітки-Основ'яненка та вибраного літературного твору.
4. Різне розуміння щастя батьками і дітьми. Поміркуй над проблемою, звертаючись до комедії **Сватання на Гончарівці** Григорія Квітки-Основ'яненка та вибраного літературного твору.
5. Критика самодержавства у літературних творах. Розглянь проблему на основі поеми **Сон (У всякого своя доля...)** Тараса Шевченка та вибраного літературного твору.
6. Деструктивна сила конфліктів. Розглянь проблему на основі повісті Івана Нечуя-Левицького **Кайдашева сім'я** та вибраного літературного твору.
7. Образ дитини у літературі. Розглянь тему, звертаючись до оповідання **Малий Мирон** Івана Франка і вибраного літературного твору.
8. Перспективи розвитку бідної сільської дитини. Поміркуй над проблемою на основі оповідання **Малий Мирон** Івана Франка та вибраного літературного твору.
9. Сила кохання і чесності. Розглянь тему на основі повісті **Захар Беркут** Івана Франка та іншого літературного твору.
10. Значення громади в житті людини. Поміркуй над темою, беручи до уваги повість **Захар Беркут** Івана Франка та вибраний літературний твір.
11. Який вплив на людину має мистецтво? Поміркуй над проблемою, звертаючись до новели **Valse melancholique** Ольги Кобилянської та іншого літературного твору.
12. Яке значення для жінки має свобода вибору? Поміркуй над питанням на основі новели **Valse melancholique** Ольги Кобилянської та вибраного літературного твору.
13. Любов до краси і прагнення до гармонії та досконалості. Розглянь тему, беручи до уваги новелу **Valse melancholique** Ольги Кобилянської та вибраний літературний твір.
14. Що приносить людині щастя? Розкрий тему, беручи до уваги новелу Михайла Коцюбинського **Intermezzo** і вибраний літературний твір.
15. Що контакт з природою дає людині? Дай відповідь на запитання, звертаючись до твору Михайла Коцюбинського **Тині забутих предків** і вибраного літературного твору.
16. З якими наслідками пов'язана еміграція? Розглянь проблему на основі вірша **Журавлі** Богдана Лепкого та іншого літературного твору.

Видиш, брате мій,
Товаришу мій,
Відлітають сірим шнурком
Журавлі в вирій.

Чути: кру! Кру! Кру!
В чужині умру,
Заки море перелечу,
Криленька зітру.

Мерехтить в очах
Безконечний шлях,
Гине, гине в синіх хмарах
Слід по журавлях.

17. Засоби комічного у літературних творах. Розглянь тему на основі гуморески **Чухраїнци** Остапа Вишні та вибраного літературного твору.
18. Як митці у своїх творах розкривають образ матері? Дай відповідь на запитання, звертаючись до твору Миколи Хвильового **Я (Романтика)** і вибраного літературного твору.
19. Які наслідки несе за собою фанатичне підпорядкування ідеї? Проаналізуй проблему на основі новели **Я (Романтика)** Миколи Хвильового та вибраного літературного твору.
20. Яку роль в житті людини відіграє мистецтво? Поміркуй над проблемою, звертаючись до відомих тобі уривків із твору Валер'яна Підмогильного **Місто** і вибраного літературного твору.
21. Зображення відваги і відданості рідній країні в літературних творах. Проаналізуй проблему на основі вірша **Пам'яті тридцяти** Павла Тичини та вибраного літературного твору.

На Аскольдовій могилі
 Поховали їх—
 Тридцять мучнів українців,
 Славних, молодих...
 На Аскольдовій могилі
 Український цвіт!—
 По кривавій по дорозі
 Нам іти у світ.
 На кого посміла знятись
 Зрадника рука?—
 Квітне сонце, грає вітер
 І Дніпро-ріка...
 На кого завзявся Каїн?
 Боже, покарай!—
 Понад все вони любили
 Свій коханий край.
 Вмерли в Новім Заповіті
 З славою святих.—
 На Аскольдовій могилі
 Поховали їх.

www.ukrlib.com.ua

22. Як митці передають ніжні почуття любові в літературних творах? Дай відповідь на запитання, беручи до уваги вірш **О, панно Інно, панно Інно!** Павла Тичини та вибраний літературний твір.

О панно Інно, панно Інно!
 Я—сам. Вікно. Сніги...
 Сестру я Вашу так любив—
 Дитинно, злотоцінно.
 Любив?—Давно. Цвіли луги...
 О любя Інно, ніжна Інно,
 Любові усміх квітне раз—ще й тлінно.
 Сніги, сніги, сніги...
 Я Ваші очі пам'ятаю,
 Як музику, як спів.
 Зимовий вечір. Тиша. Ми.
 Я Вам чужий—я знаю.
 А хтось кричить: ти рідну стрів!
 І раптом—небо... шепіт гаю...

О ні, то очі Ваші.— Я ридаю.
Сестра чи Ви?— Любив...

www.ukrlib.com.ua

23. Чи за волю варто заплатити будь-яку ціну? Дай відповідь на запитання, звертаючись до вірша Василя Стуса **Ярій, душе** і вибраного літературного твору.

***

Пам'яті А. Г.

Ярій, душе. Ярій, а не ридай.
У білій стужі сонце України.
А ти шукай— червону тіль калини
на чорних водах— тіль її шукай,
де жменька нас. Малесенька шопта
лише для молитов і сподівання.
Усім нам смерть судилася зарання,
бо калинова кров— така ж крута,
вона така ж терпка, як в наших жилах.
У сивій завірюсі голосінь
ці грона болю, що падуть в глибінь,
безсмертною бідою окошились.

<http://bukvoid.com.ua>

24. Родзвосня душі та його наслідки. Розглянь проблему, звертаючись до відомих тобі уривків із твору **Маруся Чурай** Ліни Костенко та іншого літературного твору.
25. Поміркуй над проблемою відносин між поколіннями, звертаючись до відомих тобі уривків із твору Наталки Сняданко **Колекція пристрастей, або Пригоди молодої українки** і вибраного літературного твору.